

Εξίσωση κύματος ($\partial_{tt}u - c^2 \nabla^2 u = 0$)

```
Clear["Global`*"]  
PDE = D[u[x, t], {t, 2}] - c^2 D[u[x, t], {x, 2}] == 0
```

```
Out[*]=  
 $u^{(0,2)}[x, t] - c^2 u^{(2,0)}[x, t] == 0$ 
```

Αντικατάσταση $u = X \cdot T$.

```
u[x, t] = X[x] * T[t]  
PDE = D[u[x, t], {t, 2}] - c^2 D[u[x, t], {x, 2}] == 0
```

```
Out[*]=  
T[t] X[x]
```

```
Out[*]=  
 $X[x] T''[t] - c^2 T[t] X''[x] == 0$ 
```

Αρχικές συνθήκες:

```
init1 = u[x, 0] == f[x]  
init2 = Derivative[0, 1][u][x, 0] == g[x]
```

```
Out[*]=  
 $u[x, 0] == f[x]$ 
```

```
Out[*]=  
 $u^{(0,1)}[x, 0] == g[x]$ 
```

Συνωριακές συνθήκες:

```
bound1 = u[0, t] == 0  
bound2 = u[L, t] == 0
```

```
Out[*]=  
 $u[0, t] == 0$ 
```

```
Out[*]=  
 $u[L, t] == 0$ 
```

Χωρίζουμε τα X με τα T στη Μ.Δ.Ε.:

```
PDE[[1]] / (c^2 X[x] T[t]) // Apart
```

```
Out[*]=  
 $\frac{T''[t]}{c^2 T[t]} - \frac{X''[x]}{X[x]}$ 
```

Προκύπτουν δύο Σ.Δ.Ε.:

$$\text{ODEt} = \text{D}[T[t], \{t, 2\}] / (c^2 T[t]) == \lambda$$

$$\text{ODEx} = \text{D}[X[x], \{x, 2\}] / X[x] == \lambda$$

Out[*]=

$$\frac{T''[t]}{c^2 T[t]} == \lambda$$

Out[*]=

$$\frac{X''[x]}{X[x]} == \lambda$$

Εξετάζουμε πρώτα τις προς απόρριψιν περιπτώσεις $\lambda \geq 0$. Από τις $u(0, t) = 0$ και $u(L, t) = 0$ συνάγουμε ότι $X(0) T(t) = 0 = X(L) T(t)$. Επομένως $X(0) = 0 = X(L)$, προκειμένου να αποφύγουμε τη μηδενική λύση.

$$\text{Assuming}[\lambda > 0, \text{DSolve}[\text{ODEx}, X[x], x]]$$

$$\text{Assuming}[\lambda > 0, \text{DSolve}[\{\text{ODEx}, X[0] == 0, X[L] == 0\}, X[x], x]]$$

Out[*]=

$$\left\{ \left\{ X[x] \rightarrow e^{x \sqrt{\lambda}} c_1 + \frac{c_2}{e^{x \sqrt{\lambda}}} \right\} \right\}$$

Out[*]=

$$\{ \{ X[x] \rightarrow 0 \} \}$$

Στην περίπτωση που $\lambda = 0$ έχουμε:

$$\text{ODEx} = \text{D}[X[x], \{x, 2\}] == 0$$

Out[*]=

$$X''[x] == 0$$

$$\text{DSolve}[\{\text{ODEx}, X[x], x]$$

$$\text{DSolve}[\{\text{ODEx}, X[0] == 0, X[L] == 0\}, X[x], x]$$

Out[*]=

$$\{ \{ X[x] \rightarrow c_1 + x c_2 \} \}$$

Out[*]=

$$\left\{ \left\{ X[x] \rightarrow \begin{cases} x c_1 & L == 0 \\ 0 & \text{True} \end{cases} \right\} \right\}$$

Αποδείξαμε ότι $\lambda < 0$, επομένως:

$$\lambda = -k^2$$

$$\text{ODEx} = \text{D}[X[x], \{x, 2\}] + k^2 X[x] == 0$$

$$\text{DSolve}[\{\text{ODEx}, X[x], x]$$

$$\text{DSolve}[\{\text{ODEx}, X[0] == 0, X[L] == 0\}, X[x], x]$$

Out[*]=

$$-k^2$$

Out[*]=

$$k^2 X[x] + X''[x] == 0$$

Out[*]=

$$\{ \{ X[x] \rightarrow c_1 \cos[k x] + c_2 \sin[k x] \} \}$$

Out[*]=

$$\left\{ \left\{ X[x] \rightarrow \begin{cases} c_1 \sin\left[\sqrt{k^2} x\right] & n \in \mathbb{Z} \ \& \ n \geq 1 \ \& \ k^2 == \frac{n^2 \pi^2}{L^2} \ \& \ L > 0 \\ 0 & \text{True} \end{cases} \right\} \right\}$$

Έχουμε τις ιδιοτιμές:

$$k = (m \pi) / L$$

Out[*]=

$$\frac{m \pi}{L}$$

Άρα:

DSolve[{ODEx, X[0] == 0, X[L] == 0}, X[x], x]

DSolve[ODEt, T[t], t]

Out[*]=

$$\left\{ \left\{ X[x] \rightarrow \begin{cases} c_1 \sin\left[\frac{m \pi x}{L}\right] & n \in \mathbb{Z} \& \left(m = 2 n \mid \mid m = \frac{\pi + 2 n \pi}{\pi}\right) \\ 0 & \text{True} \end{cases} \right\} \right\}$$

Out[*]=

$$\left\{ \left\{ T[t] \rightarrow c_1 \cos\left[\frac{c m \pi t}{L}\right] + c_2 \sin\left[\frac{c m \pi t}{L}\right] \right\} \right\}$$

Έχουμε ότι η $u_m(x, t) = \sin\left(\frac{m \pi x}{L}\right) \left(a_m \cos\left(\frac{c m \pi t}{L}\right) + b_m \sin\left(\frac{c m \pi t}{L}\right)\right)$ ικανοποιεί τη Μ.Δ.Ε. και τις συνοριακές συνθήκες. Το ίδιο συμβαίνει και με κάθε γραμμικό συνδυασμό τους. Θα βρούμε ποιος γραμμικός συνδυασμός επαληθεύει και τις αρχικές συνθήκες. Θέλουμε, δηλαδή:

$$\blacksquare \sum_{m=1}^{\infty} u_m(x, 0) = f(x) \Leftrightarrow \sum_{m=1}^{\infty} a_m \sin\left(\frac{m \pi x}{L}\right) = f(x)$$

$$\blacksquare \sum_{m=1}^{\infty} \partial_t u_m(x, 0) = g(x) \Leftrightarrow \sum_{m=1}^{\infty} \frac{c m b_m \pi}{L} \sin\left(\frac{m \pi x}{L}\right) = g(x)$$

Οι συντελεστές a_m και b_m θα βρεθούν πολλαπλασιάζοντας εσωτερικά με $\sin(m x)$ και τα δύο μέλη των ισοτήτων. Λαμβάνοντας υπ' όψιν την ορθογωνιότητα των ημιτόνων έχουμε:

a[m_] := Assuming[Element[m, Integers],

Integrate[f[x] Sin[(m π x) / L], {x, 0, L}] / Integrate[(Sin[(m π x) / L]) ^2, {x, 0, L}]]

a[m]

Out[*]=

$$\frac{2 \int_0^L f[x] \sin\left[\frac{m \pi x}{L}\right] dx}{L}$$

b[m_] := Assuming[Element[m, Integers], Integrate[g[x] Sin[(m π x) / L], {x, 0, L}] /

((c m π) / L Integrate[(Sin[(m π x) / L]) ^2, {x, 0, L}])]

b[m]

Out[*]=

$$\frac{2 \int_0^L g[x] \sin\left[\frac{m \pi x}{L}\right] dx}{c m \pi}$$

Έτσι μπορούμε να έχουμε μια προσέγγιση της λύσης μας με n_0 όρους.

```

un[x_, t_, m_] := Sin[(m π x) / L] (a[m] Cos[(c m π t) / L] + b[m] Sin[(c m π t) / L])
uApprox[x_, t_, n0_] := Sum[un[x, t, m], {m, 1, n0}]
uApprox[x, t, 4]

```

Out[8]=

$$\begin{aligned}
& \left(\frac{2 \cos\left[\frac{c \pi t}{L}\right] \int_0^L f[x] \sin\left[\frac{\pi x}{L}\right] dx}{L} + \frac{2 \left(\int_0^L g[x] \sin\left[\frac{\pi x}{L}\right] dx\right) \sin\left[\frac{c \pi t}{L}\right]}{c \pi} \right) \sin\left[\frac{\pi x}{L}\right] + \\
& \left(\frac{2 \cos\left[\frac{2 c \pi t}{L}\right] \int_0^L f[x] \sin\left[\frac{2 \pi x}{L}\right] dx}{L} + \frac{\left(\int_0^L g[x] \sin\left[\frac{2 \pi x}{L}\right] dx\right) \sin\left[\frac{2 c \pi t}{L}\right]}{c \pi} \right) \sin\left[\frac{2 \pi x}{L}\right] + \\
& \left(\frac{2 \cos\left[\frac{3 c \pi t}{L}\right] \int_0^L f[x] \sin\left[\frac{3 \pi x}{L}\right] dx}{L} + \frac{2 \left(\int_0^L g[x] \sin\left[\frac{3 \pi x}{L}\right] dx\right) \sin\left[\frac{3 c \pi t}{L}\right]}{3 c \pi} \right) \sin\left[\frac{3 \pi x}{L}\right] + \\
& \left(\frac{2 \cos\left[\frac{4 c \pi t}{L}\right] \int_0^L f[x] \sin\left[\frac{4 \pi x}{L}\right] dx}{L} + \frac{\left(\int_0^L g[x] \sin\left[\frac{4 \pi x}{L}\right] dx\right) \sin\left[\frac{4 c \pi t}{L}\right]}{2 c \pi} \right) \sin\left[\frac{4 \pi x}{L}\right]
\end{aligned}$$

Ας εξειδικεύσουμε την κατάσταση, για να δούμε τι πετύχαμε.

```

c = 4;
L = 2 Pi;
f[x_] := x^2
g[x_] := 2 x - 1

```

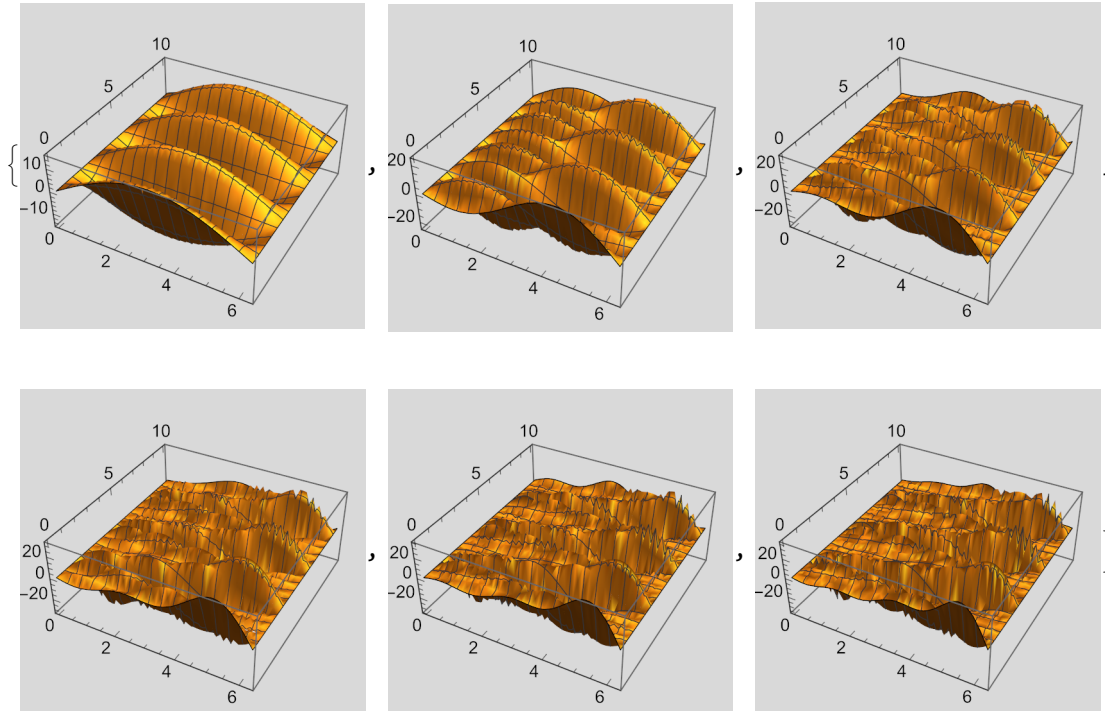
```
uApprox[x, t, 6]
```

Out[9]=

$$\begin{aligned}
& \left(\frac{8 (-4 + \pi^2) \cos[2 t]}{\pi} + \frac{(-4 + 8 \pi) \sin[2 t]}{2 \pi} \right) \sin\left[\frac{x}{2}\right] + (-4 \pi \cos[4 t] - \sin[4 t]) \sin[x] + \\
& \left(\frac{8 (-4 + 9 \pi^2) \cos[6 t]}{27 \pi} + \frac{2 (-1 + 2 \pi) \sin[6 t]}{9 \pi} \right) \sin\left[\frac{3 x}{2}\right] + \\
& \left(-2 \pi \cos[8 t] - \frac{1}{4} \sin[8 t] \right) \sin[2 x] + \\
& \left(\frac{8 (-4 + 25 \pi^2) \cos[10 t]}{125 \pi} + \frac{2 (-1 + 2 \pi) \sin[10 t]}{25 \pi} \right) \sin\left[\frac{5 x}{2}\right] + \\
& \left(-\frac{4}{3} \pi \cos[12 t] - \frac{1}{9} \sin[12 t] \right) \sin[3 x]
\end{aligned}$$

```
Table[Plot3D[Evaluate[uApprox[x, t, n0]],  
  {x, 0, L}, {t, 0, 10}, Background → LightGray], {n0, 1, 6}]
```

Out[ ]=


```
Plot3D[Evaluate[uApprox[x, t, 30]], {x, 0, L},  
  {t, 0, 10}, AxesLabel → Automatic, Background → LightGray]
```

Out[ ]=

